

vare vi klar over, at det gik ikke an. Næste Aar benyttede man Amtskommunerne Vejjudgifter. Det var en hel Del bedre, men heller ikke det var efter mit Skøn fyldestgørende. Det, man maatte komme til, maatte efter min Mening nødvendigvis være at fordele efter ikke een, men forskellige Faktorer, saa at man dog kom til et nogenlunde retfærdigt Resultat.

Jeg skal ikke have noget imod, at man for en mindre Kvotadels Vedkommende benyttede Hartkornet som det uundværlige Grundlag, man skal benytte i alle mulige Tilfælde, og tog en anden Kvotadel og fordelte den efter Folketallet, hvilket er en Del retfærdigere, men heller ikke idealt, og en tredje større Kvotadel at fordele i Forholdet til Kommunernes nødvendige Udgifter, de Udgifter, som de ikke kunne undgaa: Fattigudgifter, Alderdomsforsørgelse, Skolevæsen, Vejvæsen osv. At det Tilskud, der ydes andetsteds fra, uden at paalignes i selve Kommunen, i nogen Grad kom til at rette sig efter den paa-gældende Kommunes Behov, forekommer mig at være det mindst mulige af Retfærdighed, som man overhovedet kan byde vore Kommuner. Jeg vil dog haabe, at man i alt Fald paa dette Punkt, inden Forslaget bliver til Lov, vil komme ind paa noget andet, end her foreslaaet. I den Henseende vil jeg gerne udtale en personlig Beklagelse over, at vi endnu ikke have faaet Regeringens Forslag at se. Det er muligt — jeg tør ikke sige det — at Regeringens Forslag indeholde Momenter, som man med god Vilje — og den tør jeg vel forudsætte er til Stede, da Kommissionen gennem den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har fralagt sig den Mening, som man var tilbøjelig til at sigte den for: disse Skattelove eller ingen — kunne benyttes til at fremkalde et fornuftigt og godt Resultat, enten saaledes, at disse Enkeltheder foretrækkes, eller saaledes, at der kunde fremkomme et Konglomerat af begge Dele. Derfor beklager jeg personlig, at disse Forslag ikke ere komne frem, det vilde have været hensigtsmæssigt at have dem allerede nu. Jeg maa selvfølgelig, som vi vel alle maa, forbeholde mig min Stilling til disse Love, naar vi faa dem at se. Hvis de efter mit Skøn ere bedre end det, her er foreslaaet, og hvis der er den samme Udsigt til at føre dette bedre igennem som det ringere, der bydes fra anden Side, stemmer jeg ganske vist for det bedre.

Blot et Par Ord endnu vil jeg sige om den Halvdel af Skattelovene, som desværre

er forsvunden, nemlig Reformen af de indirekte Skatter. Jeg vil gerne have Lov til at sige til Skattekommissionen: Hvor bliver Toldloven af? At Brændevinsloven ikke kommer fra de Herrer, kan jeg forstaa, den maa komme andetsteds fra. Men hvor bliver Toldloven af? Hvorfor kommer den ikke? Det er vel ikke impertinent at spørge, om det virkelig er at forstaa saadan, at den vældige Volte, som Flertallet i dette Ting i Toldspørgsmaalet gjorde i Slutningen af sidste Samling, skal staa som Norm for Fremtiden? Er det virkelig Flertallets Mening, at det nu har opgivet Venstres gamle Standpunkt, at Toldreform og Toldlettelse er det, der baader Landets Befolkning bedst af alle Skattelettelser? Jeg er nemlig ganske enig med de Herrer i den Betragtning. Det har jeg tidligere sagt, og det gentager jeg nu. Jeg sætter uendelig langt større Pris paa en fornuftig og god Toldrevision end paa den Skattereform, som her foreligger. Jeg er sikker paa, at den giver den menige Mand i Befolkningen en betydelig større Fordel end den Fordel, man vil have af den Skattereform, man nu behandler. Derfor spørger jeg: Hvad bliver der af Toldreformen? Hvorfor kommer der ikke et Forslag til Toldlov? Jeg ser naturligvis godt, at naar man har disponeret over det Beløb, som efter alles Skøn Statskassen definitivt kan undvære for Fremtiden til Gennemførelse af de Lovforslag, her foreligge, vil en Toldrevision ikke kunne blive af den Beskaffenhed, som den ellers vilde kunne være bleven, nemlig en væsentlig Nedgang i Toldsatserne, hvad jeg ogsaa gerne vilde have stemt for, som jeg ogsaa har stemt for det tidligere, naar der i øvrigt var taget rimeligt og tilbørligt Hensyn til alle Sider. Men jeg tror, man maa være enig i at erkende, at selv om en Toldreform ikke byder saa betydelig Nedgang, som den bød, der her i dette Ting blev vedtagen i 1897, vil der, som der ogsaa blev sagt af et æret Medlem i forrige Samling — jeg tror, det var det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) — dog ved en Toldlov, der finansielt set kom til at hvile i sig selv, kunne opnaas ikke ganske ringe Fordele, Fordele, der sikkert paa mange Omraader ville komme navnlig den menige Mand til gode, og en saadan Toldlov vilde jeg sætte overordentlig megen Pris paa. Jeg maa derfor i alt Fald paa dette Punkt være ganske og aldeles uenig med min ærede Meningsfælle for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), som talte i Gaar